

er lige saa ivrig en Tilhænger af Forbundet foreløbig som det ærede Medlem, er det ud fra en anden Betragtning. Det er ud fra den Betragtning, at Forbundet i Virkeligheden er et Redskab i de sejrende Magters Haand til at betrygge Freden i Europa. Derfor er det, jeg mener, vi Danske bør arbejde med paa det. Men det forekommer mig, at naar vi staar nationalpolitisk overfor disse Magter, som vi gør, og naar vi er Medlem af det Forbund, som de har stiftet, og over hvis Fremgang og Betydning de er Herrer, saa maa vi ogsaa paatage os Pligten til at gøre det, som er nødvendigt for i paa kommende Tilfælde at kunne yde et Forsvar, saa at de kan finde det rimeligt og naturligt at yde den nødvendige Hjælp til Selvhjælp.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. P. Munch har Ordet for en kort Bemærkning.

P. Munch: Jeg skal senere i denne Forhandling tillade mig at komme ind paa de Betragtninger med Hensyn til Neutralitet og Alliancepolitik og med Hensyn til Folkeforbundets Karakter og Betydning, som det ærede Medlem Hr. Holstein har fremsat her i Aften, men jeg ønsker i Aften straks at gøre en kort Bemærkning overfor en enkelt Udtalelse af det ærede Medlem, som beror paa, at det ærede Medlem ikke har faaet Tid og Lejlighed til at gennemlæse de Dokumenter, der er forelagt; jeg forstaaer meget vel, at dette ikke har været muligt for det ærede Medlem efter den Maade, hvorpaa Forhandlingerne har maattet føres, efter at Kommissionen har kunnet ende sin Fremstilling. Det ærede Medlem udtalte, at vi havde fra dansk Side uden Indvending fundet os i Udlægningen af tyske Miner paa dansk Territorium i Langelands-Bæltet. Forholdet er dette, at saadan Udlæggelse fandt Sted; ikke saaledes, at vi med Sikkerhed kunde fastslaa det, den 5. August, at der endnu den 5. August af den tyske Gesandt overfor den danske Regering blev afgivet en Erklæring, hvori den tyske Regering udtalte sin Beklagelse af den Foranstaltning, som Marinemyndighederne havde foretaget, at der dernæst den 7. August meget stærkt fra den danske Regerings Side blev fremhævet, at det var fornødent, at man fra tysk Side fuldt ud respekterede Danmarks Stilling som neutral Stat og anerkendte den af Tyskland selv udtalte Betragtning, at Tyskland ikke kunde vente sig nogen Begunstigelse fra dansk Side under de Forhold, som nu udspandt sig, at vi derefter den 8.

August modtog en Erklæring fra den tyske Regering, hvori denne sagde: de Afværgelsesforanstaltninger, som Tyskland træffer, vil strengt undgaa det danske Højhedsomraade, og at der derpaa den 10. August af den danske Regering overfor den tyske blev erklæret følgende: „Meddelelserne tages til Efterretning, idet vi gaar ud fra den tyske Gesandts mundtlige Meddelelse om, at tyske Afværgelsesforanstaltninger strengt vil undgaa dansk Søterritorium.“ Siden i Krigens Løb stod det stadig uklart, om der virkelig var tyske Miner paa dansk Omraade i Langelands-Bæltet. Hver Gang, Spørgsmaalet fra dansk Side blev fremført, hævdedes det fra tysk Side, at hvis der forekom saadanne, var det løsrevne Miner fra de tyske Spærringer i Bæltet, om hvilke det maa siges, at de helt igennem var af en lidet god Beskaffenhed og i ringe Grad blev bevogtet, og jeg kan tilføje, at da Krigen var til Ende, og den danske Marine paa det paa gældende Omraade foretog et Rydningsarbejde, blev der kun fundet ganske enkelte Miner og ikke nogen Spærring indenfor det danske Omraade.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Holstein har Ordet for en kort Bemærkning.

Holstein: Ja, jeg takker for det ærede Medlems (P. Munch) Oplysninger, men eet staar dog vel fast, at de tyske Miner har været udlagt paa dansk Søterritorium. Det hævdes bestemt i det tyske Marineamts Admiralitetsberetning; der har endda været en dobbelt Minespærring. Jeg mener, at selv om Danmark havde vidst det, havde der ikke været noget forkert i, at det havde ladet disse Miner blive liggende; naar det stemte med vore Interesser; men jeg hævder vedblivende, at det er ikke efter Haagerkonventionen ligelig Neutralitetspolitik, men det er Opportunitetspolitik. Jeg mener nu netop, at vi bør føre en Opportunitetspolitik, og jeg tror, at vi, hvis vi metodisk slaar ind paa en saadan Politik, vil faa en langt mere tilfredsstillende Forsvarsordning, som vi kunde faa det danske Folks Støtte til, og som det vilde erkende for at være nødvendig — det er det, der mangler nu, og saa længe det ikke erkendes, er det hele haabløst. Jeg tror, vi kunde faa en saadan Forsvarsordning langt bedre, hvis den nuværende Regering havde samme moralske Mod, som den nuværende højtærede Kirkeminister havde i 1905—06, da han sendte en Embedsmand fra Krigsministeriet til Tyskland, til den Magt, hvis politiske Stilling var mest afgørende for Danmark, for